

Žalobce byl jízdním sluhou žalovaného velkostatkáře a při nastoupení služby bylo umluveno, že kromě platu obdrží též šaty k »rajtování«. Za války doprovázel žalobce syna žalovaného do pole a domáhal se po té nedoplatku mzdy, dalších příplatků a náhrady za to, že se mu po čas služby v poli nedostalo smluveného služebního šatu. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšší soud uvedl v otázce posléz zmíněné

v d ů v o d e c h :

Otázka, zda příslušelo žalobci jen právo, užívat služebního šatu, či právo vlastnické k němu, nemá v tomto případě rozhodujícího významu. Ujednaly-li strany, že žalobce obdrží mimo slušné též služební šat, stanovený pro dotyčnou třídu zaměstnanců, dlužno míti za to, že žalobce neměl býti pouze oprávněn, služební oděv nositi, nýbrž že ve službě byl povinen jej nositi. Nositi služební šat ve službě, bylo tedy částí služebních povinností žalobcových. Tuto svou povinnost žalobce plniti nemohl, byv přinucen rozkazem vojenských úřadů, nositi šat vojenský; důsledkem toho nemohl ani žádati, by žalovaný plnil svůj závazek a dodával mu služební šat (§ 1155 obč. zák.). Žalobci nebyl ovšem služební oděv slíben pouze proto, by mohl vyhověti své povinnosti, jej ve službě nositi, nýbrž byl zároveň částí jeho služebních požitků, ježto ušetřil svých vlastních šatů, nose šat služební. Z toho by plynulo, že by žalobci příslušela přiměřená náhrada, kdyby byl musel nositi vlastní šaty; poněvadž jich však nenosil, obdržev šat vojenský, ani na takovou náhradu nároku nemá.

Čís. 1593.

Zákon o ochraně nájemců ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. nevztahuje se na právní poměr obchodvedoucího číšníka, jenž převzal vedení živnosti.

(Rozh. ze dne 29. března 1922, Rv I 312/22.)

Žalobě majitele hostince na obchodvedoucího číšníka, by vyklidil a odevzdal hostinské místnosti, bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Námitku žalovaného, že sporné řízení jest zmatečné, ježto o vyklizení jest jednati v řízení nesporném (§ 477 čís. 6 c. ř. s.) vyvrátil odvolací soud v d ů v o d e c h : Dle smlouvy přijal žalovaný vedení hostinské živnosti, patřící žalobci, zavázal se však zároveň čepovati, stáčet i a v lahvích prodávati výhradně jen pivo z pivovaru v L., zavázal se dále z každého odebraného hl jiného piva než z pivovaru v L. platiti žalobci pokutu, zavázal se udržovati veškerý inventář a místnosti v pořádku a v čistotě a hraditi veškeré výlohy s tím spojené a stanovena je ve smlouvě cena piva, již žalobce žalovanému bude čítati. Žalovaný, který ve smlouvě jest nazýván obchodvedoucím, složil kauci 1000 Kč a dle smlouvy nemá nároku na nějakou odměnu po rozumu §§ 1152 a 1154 a násl. obč. zák. Z toho plyne, že jde o inominační smlouvu mezi stranami. Na smlouvy takové však nelze rozšiřovati výjimečná ustanovení o ochraně nájemníků ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., která se vztahují jen na takové smlouvy, které jsou založeny v nájemním, po případě i pachtovním poměru (§ 6 cit. zák.). Toho v tomto případě není. Soukromoprávní poměry do-

cházejí však právní ochrany, pokud předpisy zákonné neodkazují jejich vyřízení do řízení nesporného, pouze řádným pořadem práva. Právem proto první soudce o žalobě jednal sporně a bylo odvolání, vytýkající v tomto směru zmatečnost, zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání shledává rozsudek odvolacího soudu i řízení jemu předcházejší zmatečným a právní posouzení věci pochybeným, protože sporná smlouva jest smlouvou nájemní, jež podle zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n. může býti vypověděna toliko se svolením soudu. Než dovolatel mylně uvádí, že v této smlouvě jest hned v úvodu výslovně řečeno, že najímá vedení živnosti, neboť smlouva vůbec neužívá tohoto výrazu a stanoví, že žalovaný jako obchodvedoucí číšník přijímá vedení hostinské živnosti žalobcovy. Výtka, že odvolací soud přehlíží ustanovení § 916 obč. zák. o posuzování smluv zastřešených, jest bezpodstatnou, neboť v první stolici nebyly tvrzeny a z provedených důkazů nevyplynuly skutečnosti, z nichž by bylo lze usuzovati, že úmluvou, žalovaným podepsanou, mělo býti zakryto jednání jiné. Vzhledem k obsahu této smlouvy a se zřetelem na zjištěnou okolnost, že žalovaný byl u nemocenské pokladny hlášen jako číšník a že žalobce sám odbíral pivo pro svou živnost na svůj účet, předchozí soudové právem dospěli k úsudku, že tu nejde ani o pacht žalobcovy živnosti hostinské ani o nájem sporných místností a že tudíž nemá místa řízení ve smyslu cit. zák. o ochraně nájemníků. Tohoto zákona nemohl by se žalovaný s úspěchem dovolávati ani tehdy, kdyby neužíval sporných místností jako žalobcův číšník, nýbrž jakožto jeho obchodvedoucí (náměstek), k provozování živnosti, byť i s omezením a bez svolení živnostenského úřadu, zmocněný; neboť i v tom případě užívání obytných místností a část výtěžku z prodaného piva, jakož i výtěžek z ostatních vedlejších obchodů této živnosti byly mu úplatou (§ 1004 obč. zák.).

Čís. 1594.

Při posuzování přípustnosti dovolání s hlediska § 502, odstavec třetí, c. ř. s. nelze sečísti hodnotu předmětů sporů, jež byly dle § 187, odstavec první, c. ř. s. spojeny ke společnému projednání a dle § 187, odstavec druhý c. ř. s. rozhodnuty tímž rozsudkem.

Námítka pasivní legitimace teprve v řízení odvolacím jest nedovolenou novotou.

Nejen k majiteli konta, nýbrž i ku vplátniteli na konto poštovní spořitelny jest poštovní spořitelna v poměru plnomocenském.

Ustanovení § 1, odstavec čtvrtý, nařízení ze dne 17. listopadu 1921, čís. 8 sb. z. a n. na rok 1922 má na mysli jen takové bankovky, při nichž nepřisluší státu nárok na plnou náhradu vůči osobě třetí.

(Rozh. ze dne 29. března 1922, Rv II 415/21.)

Žalovaná obec vplatila po dvakráte u poštovní spořitelny tisícikorunovými bankovkami, z nichž byly pak bankovním úřadem ministerstva